

31.01.2025

Årsrapport

Brukerforum ved Forskningscenter
for Aldersrelatert Funksjonssvikt og
Sykdom, Sykehuset Innlandet

Sverre Bergh, Irene Røen, Gunhild Salvesen,
Harald Sanaker, Lisbeth Dyrendal Høgset
Forskningscenter for Aldersrelatert Funksjonssvikt og
Sykdom (AFS), Sykehuset Innlandet

ÅRSRAPPORT FOR 2024

Innledning:

Forskningscenter for Aldersrelatert Funksjonssvikt og Sykdom (AFS) i Sykehuset Innlandet etablerte i 2021 et brukerforum. Brukerforum ved AFS skal ivareta interessene til brukerne av helsetjenester, bidra til den generelle utvikling av AFS, og fremme brukermedvirkningen i forskning.

AFS er et aktivt forskningscenter og har et etablert samarbeid med kommuner i Innlandet og ellers i landet om ulike prosjekt. Brukerforum ved AFS kan bidra med å kvalitetssikre, effektivisere og systematisere brukermedvirkningen, og gjøre den til en aktiv og sentral del av jobben ved AFS, både i forskning og utviklingsarbeid.

AFS sin visjon er: «Forskning og praksis i samspill - til det beste for eldre pasienter»

AFS ønsker å:

- Drive forskningsprosjekter om eldre i kommune- og spesialisthelsetjenesten
- Være et aktivt forskningsmiljø gjennom doktorgradsprosjekter og postdoktorprosjekter
- Samarbeide med ledende nasjonale og internasjonale miljøer
- Integrere forskning og klinisk arbeid
- Formidle og implementere forskningsprosjekter i praksis
- Utvikle metoder for innsamling av data og databehandling

Aktuelle prosjektområder:

- Demens og alderspsykiatri
- Kreft hos eldre
- Helsetjenester til eldre

Medlemmer i Brukerforum ved AFS

I 2024 ble det to endringer i brukerforum. Det kom inn et nytt medlem for Nasjonalforeningen for folkehelse, og Brukerråd for helse og omsorgstjenester - Hamar kommune gikk ut av brukerforum. Ellen Thea Gjølseth Dalbak, stipendiat ved AFS, har siste halvdel av 2024 vært i permisjon.

I tabellen under er en oversikt over medlemmer i brukerforum og siste valgperiode.

Organisasjon/arbeidsted	Navn	Siste periode	Neste valg
AFS – daglig leder (Leder av brukerforum)	Irene Røen	Fast medlem	
AFS – spesialkonsulent (sekretær brukerforum)	Lisbeth Dyrendal Høgset	Fast medlem	
AFS - forskningsleder	Sverre Bergh	Fast medlem	
Nasjonalforeningen	Mona Baardseng	Nov. 2024 – Nov2026	November 2026
Kreftforeningen	Gunhild Salvesen	2023-2025	2025
AFS-stipendiat	Ellen Thea Gjølseth Dalbak	Fast medlem	
AFS- stipendiat	Reidun Sletten	2023 tom 2024	
Mental helse	Synnøve Ramsauer	2023 -2025	2025
AFS –stipendiat	Anette Væringstad	Fast medlem	
Innlandet eldreråd	Bjørn Anders Hoff	2023-2026	Høst 2026
Legeforeningen	Harald Sanaker	2024-2026	2026
Norsk Sykepleierforbund	Åsmund Gravdal	2023 -2025	2025
Fagforbundet	Else Karin Jacobsen	2023-2025.	2025

Møter og tema i brukerforum.

Det er avholdt fire møter i 2024. Et av møtene var større en samling hvor forskning ved AFS ble presentert. Det skrives referat fra hvert av møtene i tillegg til en oversikt i årsrapporten med hovedpunkter fra hvert møte.

Tema som ble tatt opp på møtene i brukerforum i 2024:

- Presentasjon av forskning ved AFS.
- Opplæring om brukermedvirkning i forskning.
- Forskningsmetode.
- På alle møter har ideer til områder og tema for forskning blitt diskutert. Det har kommet mange ulike forslag til hva AFS kan forske på.

Forskningsleder Sverre Bergh presenterte forskningsprosessen, og hvilke deler av forskningsprosessen som er egnet for brukermedvirkning. Opplæring av medlemmer i brukerforum er et arbeid som det må jobbes videre med i neste periode 2025-2026.

I 2022 ble det lagt fram ideer til forskning som ble diskutert videre i 2023, også internt på AFS. Konklusjonen var at AFS utviklet et PhD prosjekt som skal se på kreftkoordinatorrollen i kommunene, en rolle som er viktig for å kunne bo trygt hjemme lengst mulig. Det vil i 2025 søkes Sykehuset Innlandet og Helse Sør-Øst om forskningsmidler for å gjennomføre PhD prosjektet.

Oppsummering fra møter i Brukerforum.

Møte 5. mars 2024

Hovedtema for møte:

- Videreutvikling av brukerforum ved AFS med tre spørsmål med oppsummering av hovedpunktene fra organisasjonene.

Hva vil din organisasjon at du skal bidra med inn i brukerforumet ved AFS?

Organisasjonene er over at de kan bidra inn til AFS. De ønsker at organisasjonens verdigrunnlag blir vektlagt inn i samarbeidet og det er at brukerrepresentant er pådriver for forskning på brukergrupper de representerer.

Hvordan presenterer medlemmene saker fra brukerforum ved AFS tilbake til sin organisasjon?

I hovedsak til leder. Saker fra brukerforum presenteres også for grupper og lokallag. Ikke alle har hatt systematisk tilbakemeldinger i sin organisasjon, men vil jobbe med det framover.

Hvilke kanaler kan man bruke til å spre informasjon om forskning

Informasjon og forskning kan spres gjennom lokallag og facebookgrupper. Medlemmene kan be lokallag videresende informasjon om ny forskning fra AFS. Alle organisasjonene ønsker å invitere AFS til å presentere AFS og forskning på større konferanser, møter og eller årsmøter.

- Brukermedvirkning i forskning
Stipendiat Reidun Sletten la fram et eksempel på en brukergruppe i forskning i studien «Helse, livskvalitet og funksjon etter radikal kirurgi eller strålebehandling for prostatakreft».
Stipendiat Heidi Tjugum la fra plan for brukermedvirkning i forskningsstudien «Active independent life in older age – despite cancer»

Møte 11. juni 2024

Hovedtema for møte:

- Presentasjon av forskningsprosjektene for innspill
Overlege Ola Christiansen orienterte om at det er søkt midler til en studie om behandling av vannlatingsplager hos menn med godarta prostataforstørrelser. De skal se på ulike tilnærminger for operativ behandling
Forsker Torgeir Sørensen orientert om nytt prosjekt innen eksistensiell helse. Torgeir Sørensen tar kontakt med brukerforum for videre plan for brukermedvirkning i prosjektet.
Sverre Bergh orienterte om studier om Ketaminbehandling, Psilocybin og MDMA behandling. AFS er invitert til forskningssamarbeid om psykedelisk assistert terapi.

Møte 10. september 2024

Hovedtema for møte:

- Opplæring om forskning
Sverre Bergh hadde et innlegg om hovedtrekk i kvantitativ forskning
Stipendiat Anette Væringstad hadde innlegg om erfaringer fra kvalitativ analyse av data. Videre plan for brukerforum er et årshjul med opplæring om forskning ved hvert møte. Oppstart i 2025.

Heldagssamling 12. november

Følgende studier ble presentert:

- **Fellestrekk ved kreftkoordinatorfunksjon** ved Sverre Bergh (på vegne av forsker May Ingvild - Volungholen Sollid)
- **Presentasjon av psilocybinprosjektet og brukererfaring** ved forsker Ida Falchenberg og Solveig Osvold.
- **Hva kjennetegner kriser hos skrøpelige hjemmeboende pasienter**, ved forsker/overlege Bjørn Lichtwarck
- **Status ACC-studien (Assessing capacity to consent)**, ved stipendiat Ingvild Hjorth Feiring
- **Orientering om utvidelse av SAM-AKS prosjektet til å inkludere hjemmeboende pasienter med depresjon og angst**, ved professor Øyvind Kirkevold

Presentasjoner:

Sverre Bergh deltok 19. okt. 2024 på styremøte for Mental Helse Innlandet og presenterte Brukerforum og AFS-SI sin forskning der.

Samarbeid :

Gjennom arbeidet med brukerforum ved AFS har det blitt økt samarbeid mellom AFS og de deltakende organisasjonene, men også mellom organisasjonene.

Brukerforum har bidratt med:

- å spre kunnskap om prosjekt for å kunne rekruttere kommuner.
- forslag til hvordan AFS-SI kan markedsføre forskning i kommuner, befolkning og organisasjoner.
- innspill på brukervennlighet og språk på nettsiden.
- rekruttering av brukermedvirkere fra egen organisasjon til forskningsprosjekt ved AFS.

Økonomi:

Brukerforum søkte om midler fra Sykehuset Innlandet og har for 2024 mottatt kr 73 504,- for dekning av honorarer, reise og bevertning på møter. Det søkes om tilsvarende beløp for 2025.

Medlemmer av brukerorganisasjoner får dekket reise til og fra møter, og inntil 6 timer for møtedeltakelse etter Sykehuset Innlandets prosedyre for godtgjøring av brukerrepresentanter.

For ansatte ved ASF og fagorganisasjoner anses deltagelse i brukerforum som arbeidsoppgavene til sin organisasjon og eller arbeidssted.

Sluttord:

Brukerforum ved AFS har funnet sin form, og fremstår som solid og vitalt. Representantene fra organisasjoner og fagforeninger deltar aktivt i møtene og diskusjonene, og har bidratt positivt i utviklingen av Brukerforum ved AFSI. I 2024 startet 1 nytt medlem og en organisasjon gikk ut av brukerforum. Øvrige medlemmer har fortsatt. Dette bidrar til en kontinuitet i Brukerforum ved AFS.

Ottestad / -2025